

Παλαιοί Οικισμοί στην περιοχή των σημερινών Πετρωτών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- 1. ΑΣΠΑΛΩ**
- 2. ΚΟΝΑΚΙΑ**
- 3. ΠΕΤΡΩΤΑ**
- 4. ΛΟΙΠΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η περιοχή του Χωριού «Πετρωτά», που βρίσκεται στις ανατολικές παρυφές της Οροσειράς της Ροδόπης, καλύπτει επιφάνεια 69,5 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Η περιοχή, κατά τα δύο τρίτα, βρίσκεται σε "ορεινή" και "δασώδη" γεωγραφική τοποθεσία.

Στα Οθωμανικά χρόνια, όλες οι κατακτημένες περιοχές παραχωρήθηκαν για εκμετάλλευση σε Οθωμανούς αξιωματούχους ή σε "Τσιφλικάδες", με εξαίρεση τα "ευαγή ιδρύματα" και οι ορεινές περιοχές.

Ούτως ή άλλως, οι Αξιωματούχοι και "Τσιφλικάδες", προτιμούσαν για εκμετάλλευση τις επίπεδες και εύφορες περιοχές.

Παρά την ύπαρξη Οθωμανικών νόμων για την μη παραχώρηση των ορεινών περιοχών, οι τοπικοί άρχοντες (Πασάδες και Μπέηδες) είχαν την ευχέρεια αυτές τις περιοχές να τις διαχειριστούν με δικά τους κριτήρια. Επέτρεπαν, την με όρους εγκατάσταση των, υπό διωγμό, μετακινούμενων Χριστιανών, με ανταλλαγή την εκτέλεση κάποιων συγκεκριμένων εργασιών.

Πολλοί Χριστιανοί, προκειμένου αφενός να αποφύγουν τους διωγμούς που γινόταν σε όλες της κατεχόμενες από τους Οθωμανούς περιοχές και αφετέρου για να νοιώθουν ελεύθεροι χωρίς τις δυσβάστακτες υποχρεώσεις προς τους Οθωμανούς, κατέφυγαν σε αυτές τις περιοχές με τους όρους των τοπικών αρχόντων, δημιουργώντας και Οικισμούς για την ομαδική διαμονή τους.

Διασωζόμενα έγγραφα, που να πληροφορούν για την ύπαρξη Οικισμών στην περιοχή, πριν από το δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα στην Ελληνική γλώσσα, δεν υπάρχουν.

Στα υπάρχοντα αρχεία μετά την παραπάνω εποχή, σε Κώδικες της Μητρόπολης Αδριανούπολης, Αρχεία Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, όπως και χάρτες εκείνης της εποχής, ξεχωρίζουμε και μαθαίνουμε για τους Οικισμούς που υπήρχαν, εκείνη την εποχή, στα εδάφη του σημερινού «Τριγώνου».

Για τους Οικισμούς, προφανώς μικρούς, που υπήρχαν στην περιοχή των «Πετρωτών» (‘‘Καράμπαγ’’ονομαζόταν τότε), δεν υπάρχουν.

Σημείωση: Υπάρχει μόνον μία αναφορά, στην Διοίκηση του τόπου, ότι ο Οικισμός της ‘‘Ασπάλω’’, υπαγόταν στον υπό Βουλγάρικη κατοχή (1915-1919), Δήμο Πενταλόφου.

Πέρα από τις γενικές αναφορές, ειδικότερα σε έγγραφο του 1873 προς τον ‘‘Φιλεκπαιδευτικό Σύλλογο Αδριανουπόλεως’’, αναφέρονται ως μοναδικά Ελληνικά Χωριά της περιοχής, τα μετέπειτα με Ελληνικό όνομα, Πετρωτά, Πεντάλοφος, Μπάρρα και Γυαλιά .

Παρά την μη αναφορά ή αναγραφή άλλων Οικισμών στη περιοχή των «Πετρωτών», από την προφορική παράδοση μαθαίνουμε την ύπαρξη των Οικισμών, Ασπάλω, Κονάκια, Παλιοκλήσι, Γκρέμνος, Γούναρη Πηγάδι, Παλιοχώραφα, Πετρωτά κ.α..

Γίνεται υπόθεση, ότι οι Οικισμοί που υπήρχαν στην περιοχή ήταν πολύ μικροί και ήταν κάτι αντίστοιχο των Οικισμών που υπήρχαν τα Οθωμανικά χρόνια σε διάφορα άλλα μέρη της Ελλάδας, που ήταν είτε "Μικροοικισμοί", είτε αυτοί δημιουργήθηκαν με "κατά φάρες" κατοίκηση (Γένη, Ράτσες, Σόϊα) και βέβαια δεν είχαν ούτε στοιχειώδη υποδομή Οικισμού, ούτε Διοικητική αυτοτέλεια.

Οι περιοχές για την δημιουργία Οικισμών, επιλέγονταν για λόγους, καταρχήν να βρίσκονται στον τόπο κύριας εργασίας τους, που ήταν η απασχόληση στην εξόρυξη και κατεργασία Πέτρας, δεύτερος λόγος ήταν ο τόπος να ήταν ορεινός και σχετικά δυσπρόσιτος για να τους παρέχει ασφάλεια από επιθέσεις (παλαιότερα από ληστές και μετέπειτα και από Κομιτατζήδες) και επι πλέον επιθυμούσαν στην περιοχή να υπάρχουν εδάφη για εκτροφή ζώων, όπως και περιοχές με ύπαρξη μεγάλων ποσοτήτων νερού για τους ανθρώπους και τα ζώα τους, όπως και για φυτική βλάστηση.

Σημείωση: Αργότερα όταν άρχισαν να κατασκευάζονταν δρόμοι, στα κριτήρια προστέθηκε, για λόγους ασφάλειας και η αποφυγή μόνιμης εγκατάστασης κοντά σε δρόμους ή "περάσματα".

Σε όλους σχεδόν τους αναφερόμενους Οικισμούς, υπάρχουν σήμερα, μόνον δείγματα ύπαρξης τους (θεμέλια, ίχνη υποδομών, βρύσες κ.α.).

Πλήρεις πληροφορίες δεν υπάρχουν για κανένα Οικισμό. Υπάρχουν μόνο, ελάχιστες μεμονωμένες προφορικές πληροφορίες και αφηγήσεις, για μερικούς από αυτούς.

1. ΑΣΠΑΛΩ

Προφανώς, το όνομα προέρχεται από το Αρχαίο Ελληνικό όνομα "Ασπαλίσ".

Η "Ασπάλω" είναι ο μοναδικός Οικισμός της περιοχής που υπάρχουν αρκετές πληροφορίες και συμπεραίνεται ότι είναι ο τελευταίος που υπήρχε στην περιοχή μέχρι τα χρόνια της απελευθέρωσης από τους Οθωμανούς.

Στην "Ασπάλω", σύμφωνα με "Αρχαιολογικό Δελτίο" του Υπουργείου Πολιτισμού, που εκδόθηκε το 1996, η ΙΘ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων,

το 1991 ολοκλήρωσε
την εργασία
«Εντοπισμός και
περισυλλογή
Αρχαιοτήτων» σε
περιοχές του Χωριού,
αναφέρεται ότι
εντοπίστηκαν τάφοι
Βυζαντινής εποχής.

Πετρωτά

Στην τοποθεσία Ασπάλω, 4 χλμ. προς Δ. του χωριού, σε δασωμένη περιοχή εντοπίστηκαν κιβωτιόσχημοι τάφοι κατασκευασμένοι με πλάκες που διακρίνονται στο έδαφος. Εάν οι πληροφορίες για την προέλευση χαλκινων και γυάλινων βραχιολιών από το χώρο αυτό είναι ακριβείς, τότε πρόκειται μάλλον για τάφους βυζαντινής εποχής.

Απόκομμα από :

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ -Τόμος 46(1991)-ΑΘΗΝΑ 1996

Σημείωση: Λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω αναφορά, μπορούμε να θεωρήσουμε ότι οι Τάφοι που εντοπίστηκαν, ανήκαν στον Οικισμό. Όπως εύκολα μπορούμε και να συμπεράνουμε ότι ο Οικισμός αυτός υπήρχε τουλάχιστον από τα Βυζαντινά Χρόνια.

Συγκριτικά δε με το Οικισμό του "Καράμπαγ", που δημιουργήθηκε στα Οθωμανικά Χρόνια, ο Οικισμός της "Ασπάλω", ήταν κατά πολύ παλαιότερος.

Η περιοχή της "Ασπάλω", προσφέρονταν για κατοίκηση, επειδή βρισκόταν σχετικά κοντά στην κύρια απασχόληση των ανθρώπων της περιοχής, που ήταν η εργασία στα λατομεία εξόρυξης πέτρας και παράλληλα, επειδή ήταν δασική, προσφερόταν για υλοτομία, αλλά και για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας.

Στα Οθωμανικά χρόνια, λέγεται ότι στην "Ασπάλω", εγκαταστάθηκαν και πολλοί εργαζόμενοι στα λατομεία των γύρω περιοχών, που η καταγωγή τους ήταν από την Ήπειρο.

Επίσης αναφέρεται ότι, στην "Ασπάλω" αλλά και στους γύρω μικρούς Ελληνικούς Οικισμούς της περιοχής, ερχόταν για μόνιμη εγκατάσταση και Έλληνες με καταγωγή από την Ανατολική Ρωμυλία.

Σημείωση 1: Αυτός ίσως να είναι ο λόγος που στα Πετρωτά αργότερα θα διαπιστωθεί ύπαρξη Ονομάτων, λέξεων, εθίμων, όπως και μουσική που προέρχονται από την Βόρειο Θράκη.

Σημείωση 2: Αναφερόμενοι, στα λατομεία της περιοχής, παρά του ότι υπάρχουν πληροφορίες για την λειτουργία τους από τα προχριστιανικά χρόνια, δεν υπάρχουν

πληροφορίες για τις ποσότητες εξόρυξης, ούτε και για τον αριθμό απασχολούμενων εργατών.

Οι αριθμοί λοιπόν, είναι σχετικοί και ο αριθμός των εργατών στα λατομεία, δεν μπορεί να συγκριθεί με σημερινά αριθμητικά δεδομένα και ούτε εκείνη την εποχή ήταν δυνατό σε ένα ή δύο λατομεία να απασχολούνταν ως εργάτες όλοι οι Άνδρες ενός μεγάλου Οικισμού.

Οι άνδρες λοιπόν της "Ασπάλω", πρακτικά, δεν μπορούσαν να είναι πολλοί και κατά συνέπεια ο αριθμός των Οικογενειών που κατοικούσε, δεν πρέπει να ήταν και πολύ μεγάλος.

Αναφέρεται ότι, περί το 1830 μεγάλος αριθμός κατοίκων από όλους τους Οικισμούς που βρισκόταν στην ευρεία περιοχή, αποφάσισε την μετεγκατάσταση και συγκέντρωση στον Οικισμό "Καράμπαγ", που βρισκόταν ανατολικά από την "Ασπάλω", στις παρυφές της οροσειράς της Ροδόπης, όπου εκτός από την δυτική του πλευρά, σε όλες τις άλλες διέθετε μεγάλες επίπεδες εκτάσεις για γεωργική καλλιέργεια.

Στην παραπάνω μετεγκατάσταση, ευνόητο είναι ότι συμπεριλαμβάνονταν και κάτοικοι από το Οικισμό της "Ασπάλω".

Αμέσως μετά την παραπάνω μετακίνηση μέρους του πληθυσμού της "Ασπάλω", τα επόμενα χρόνια, αναφέρεται ότι ο Οικισμός της πυρπολήθηκε από τους Οθωμανούς, με αποτέλεσμα την εγκατάλειψη του Οικισμού και από άλλες Οικογένειες, που εγκαταστάθηκαν κι αυτές στο "Καράμπαγ".

ΙΣΤΟΡΙΚΟ: *Στα Οθωμανικά χρόνια, οι ορεινές περιοχές απαλλάσσονταν από τους κυρίως φόρους, κάποιοι όμως φόροι επιβάλλονταν και στους κατοίκους αυτών των περιοχών.*

Οι φόροι καταβάλλονταν στους "Φοροεισπράκτορες", που επισκέπτονταν τους Οικισμούς για αυτόν τον λόγο.

Στις αφηγήσεις των Χωρικών, κυρίως των ορεινών περιοχών που δεν υπήρχαν δρόμοι, αναφέρονται, συχνές ληστείες ή ληστείες με φόνο, Φοροεισπρακτόρων κατά την επίσκεψη ή διανυκτέρευσή τους στους Οικισμούς.

Συνήθως, οι ένοχοι δεν ανευρίσκονταν και οι μεν Οθωμανοί που αργότερα κατέφθαναν στον Οικισμό, το συμβάν το καταλόγιζαν σε κατοίκους του Οικισμού, οι δε κάτοικοι του τόπου το απέδιδαν, σε "καρτέρι" ή επίθεση ληστών της ευρύτερης

περιοχής, που γνώριζαν, τον χρόνο, τον τόπο επίσκεψης και τις διανυκτέρευσης των Φοροεισπρακτόρων.

Σε κάποια επίσκεψη δύο Φοροεισπρακτόρων στην "Ασπάλω", οι Οθωμανικές αρχές διαπίστωσαν ότι αυτοί δεν επέστρεψαν στην έδρα τους. Μετά από αυτό το γεγονός, επισκέφθηκαν τον Οικισμό και εντόπισαν τον σκύλο που είχαν οι Φοροεισπράκτορες να περιφέρεται μόνος του σε συγκεκριμένη περιοχή. Μετά από λεπτομερή έλεγχο της περιοχής, εντόπισαν τα πτώματά τους και απέδωσαν τον φόνο τους σε κατοίκους του Οικισμού.

Εφόσον δεν εντοπίστηκαν οι δράστες, ως τιμωρία, αποφασίσθηκε ο εμπρησμός (πρόκληση πυρκαγιάς) ολόκληρου του Οικισμού.

Πληροφορία: Τα επόμενα χρόνια κυκλοφόρησε η πληροφορία, ότι οι φόνοι έγιναν από κατοίκους του Οικισμού που αρνήθηκαν να πληρώσουν τους φόρους τους, κυκλοφορούσε όμως και ο αντίλογος ότι εάν οι φόνοι γινόταν από κατοίκους του Οικισμού, αυτοί θα φρόντιζαν να εξαφανίσουν τα πτώματα και όλα τα άλλα ενοχοποιητικά στοιχεία που θα πρόδιδαν την πράξη τους.

Μετά την αναχώρηση μεγάλου αριθμού Οικογενειών από τον Οικισμό, λόγω του εμπρησμού, σε αυτόν παρέμειναν πλέον, λίγες Οικογένειες.

Σε αυτές προστέθηκαν και ορισμένες οικογένειες που επέστρεψαν από το "Καράμπαγ", για την εξυπηρέτηση των αναγκών και ασχολιών τους που ήταν, η εργασία στα λατομεία και στα "μαντένια" της περιοχής, η κτηνοτροφία και η υλοτομία σε αυτήν την περιοχή.

Σημείωση: Παρά την αναφορά ότι ο Οικισμός ήταν πολύ παλιός, το όνομά του με το Ελληνικό χαρακτηριστικό, όχι περιγραφικό, όνομα "Ασπαλίζ" ή "Ασπάλω", δεν αναφέρεται στα διάφορα έγγραφα ή χάρτες, που βρέθηκαν, μετά τα μέσα του 19^{ου} αιώνα, για τους Οικισμούς της περιοχής. Όπως, δεν αναφέρεται ύπαρξη Σχολείου και Εκκλησίας σε αυτόν.

Όλα τούτα μαρτυρούν, ότι ο Οικισμός πρέπει, παρά την παλαιότητά του, να ήταν μικρός και δεν κάλυπτε τα στοιχειώδη για να λειτουργήσει ως αυτόνομος Οικισμός.

Το 1915, αποχώρησαν οι Οθωμανοί από τον τόπο και την περίοδο 1915-1919, η περιοχή βρισκόταν υπό Βουλγάρικη κατοχή.

Αναφέρεται ότι ο Οικισμός διοικητικά, υπάγονταν μαζί με τους Οικισμούς Pelevan Chairi (Παλαιίστρα), Borgujan Chiflik (Δρέπανο), Bara ή Gioldzik (Μπάρα) και Yalazik (Γυαλιά), στον Δήμο του Bestepe (Πενταλόφου).

Τον Μάιο του 1920, η περιοχή απελευθερώθηκε και ενσωματώθηκε στο Ελληνικό Κράτος.

Κατά την απογραφή του πληθυσμού της Χώρας που έγινε τον Δεκέμβριο του 1920, το όνομα του Οικισμού δεν αναφέρεται, όπως άλλωστε δεν αναφέρονται και τα ονόματα όλων των άλλων μικρών Οικισμών, που υπήρχαν στην περιοχή των «Πετρωτών» (πρώην Καράμπαγ).

Οι κάτοικοι του Οικισμού, άρχισαν από το 1830 και συνέχισαν στα επόμενα χρόνια, πάντα για αιτιολογημένους λόγους, να αναχωρούν από τον Οικισμό για μόνιμη εγκατάσταση στο Karabag (μετέπειτα, Πετρωτά), με αποτέλεσμα σε κάποια εποχή ο αριθμός αυτών που απέμειναν να είναι μικρός.

Πέρα από αυτό, πρέπει να τονισθεί, η ύπαρξη και δράση στην ευρύτερη περιοχή, ακόμη από τα Οθωμανικά χρόνια, Ληστών, αλλά και Κομιτατζήδων.

Μετά την εγκατάλειψη του Οικισμού από την πλειοψηφία των κατοίκων, οι εναπομείναντες πλέον κάτοικοι ένοιωθαν ανασφαλείς, με αποτέλεσμα τη συνεχή μείωση του αριθμού και αυτών των λίγων εγκατεστημένων κατοίκων.

Πρέπει επιπλέον να σημειωθεί και ένας επιπλέον λόγος εγκατάλειψης του Οικισμού, ότι μετά την δημιουργία “συνόρων” με την Βουλγαρία, περιορίστηκαν οι εργασίες εξόρυξης και επεξεργασίας πέτρας, αφού πλέον δεν μπορούσαν να μεταφερθούν για πώληση σε περιοχές της νότιας πλέον Βουλγαρίας, επιπλέον σταμάτησαν και οι διελεύσεις εμπορών ή επισκεπτών από την περιοχή, όπως και δεν μπορούσαν οι κάτοικοι του Οικισμού να μεταβούν στην Βουλγαρία για πώληση των προϊόντων που παρήγαγαν.

Αναφέρεται ότι μέχρι την εποχή το 1940, μερικά από τα εγκαταλειμμένα παλιά σπίτια του Οικισμού, κατοικούνταν από ελάχιστους κατοίκους, μόνο εποχικά, για τις ανάγκες των εργασιών τους στην περιοχή και τις υπόλοιπες εποχές επέστρεφαν στη μόνιμη κατοικία τους που βρισκόταν στα “Πετρωτά”.

Το 1940, η “Ασπάλω” εγκαταλείφθηκε οριστικά και το τελευταίο σπίτι που κατοικούνταν, έστω και εποχικά, από τον “Τουρμπαλά” (χαϊδευτικό παρατσούκλι κατοίκου του Χωριού που μετοίκησε στα Πετρωτά).

Στην εποχή του Εμφυλίου πολέμου (1946-1949), στα χαλάσματα των εγκαταλειμμένων σπιτιών, διέμεναν Αντάρτες.

2. ΚΟΝΑΚΙΑ

Η ονομασία παραπέμπει στην Τούρκικη λέξη "Κονάκι"

Σχόλιο Συντάκτη : Ο όρος "Κονάκι" στα Οθωμανικά χρόνια, όριζε, ένα Παλάτι, μια Κατοικία, ή γενικά ένα οίκημα "Τσιφλικά" μέσα στο κτήμα του.

Μπορούμε να υποθέσουμε ότι το όνομα του Οικισμού δόθηκε από τους γηγενείς κατοίκους, για τα σπίτια που υπήρχαν και τα χαρακτήριζαν με υπερηφάνεια "χαϊδευτικά", ως "Κονάκια".

Για τον Οικισμό δεν υπάρχουν πολλές πληροφορίες. Σήμερα υπάρχει ολόκληρη περιοχή που διατηρεί το παλιό όνομα "Κονάκια", παρότι επίσημα μετονομάστηκε σε "Παλατάκια".

Περὶ μετονομασίας θέσεων συνοικισμῶν, πόλεων καὶ κωμῶν.

17. Αἱ παρὰ τῇ Κοινοῦτητι Πετρωτῶν κατωτέρω θέσεις μετονομάζονται ὡς ἐξῆς : «Τὰς Τεπέ» εἰς «Πετροκορφή», «Παλὸ Κουρί» εἰς «Παληόδασος», «Τσαϊρούδια» εἰς «Λιβαδάκια», «Κονάκια» εἰς «Παλατάκια», «Νταουλτζῆ» εἰς «Τυμπανιστής», «Αἰπαιρία» εἰς «Γψωματα», «Τσούκα» εἰς «Ἄστοκορυφή», «Μπαραμπρού» εἰς «Περδικόρεμα», «Κάμισα» εἰς «Κάλαμος», «Καραβέλας» εἰς «Σκοτεινόν», «Καβάκια» εἰς «Λεύκη» καὶ «Σασλί» εἰς «Ψαθιάς».

Απόκομμα από Φ.Ε.Κ. 150Α / 1969

Από αφηγήσεις παλαιών κατοίκων, μαθαίνουμε και συμπεραίνουμε ότι στον Οικισμό πρέπει να υπήρχε ανάπτυξη της κτηνοτροφίας αφού υπάρχουν αφηγήσεις για πωλήσεις κρεάτων και τυροκομικών προϊόντων στους διερχόμενους.

Στην εποχή του "Εμφυλίου πολέμου", στα χαλάσματα των εγκαταλειμμένων σπιτιών, διέμεναν Αντάρτες.

3. ΠΕΤΡΩΤΑ

Παλιός οικισμός, που βρισκόταν περί τα 2 χιλιόμετρα ανατολικά του σημερινού Χωριού .

Ο Οικισμός αποτελούνταν από 3 επί μέρους συνεχόμενες περιοχές .

Σημείωση: Η ακριβής διατύπωση από τους παλιούς κατοίκους ήταν ότι, το Χωριό Πετρωτά αποτελούνταν από τρεις "μαχαλάδες".

Το χωριό ξεκινούσε από την περιοχή "Μαντινούδια", όπου υπήρχαν μικρά Μαντένια εξόρυξης πέτρας και έφθανε στο ρέμα "Βλάχος" όπου υπήρχαν και νερόμυλοι για την παραγωγή αλεύρων από άλεσμα, σιταριού, κριθαριού και καλαμποκιού.

Η κατοίκηση της περιοχής, αν και στα "Μαντινούδια" βρέθηκαν μόνο απομεινάρια εργασίας και όχι κατοίκησης, συνδυάζονταν με την απασχόληση των κατοίκων σε "μαντένια" και παράλληλα με την κτηνοτροφία, αλλά και με την απασχόληση σε νερόμυλους που υπήρχαν στην περιοχή του ρέματος "Βλάχος".

Σε όλη την περιοχή, υπήρχε μεγάλος αριθμός από πηγές πόσιμου νερού .

Το 1903, στην τρίτη περιοχή του Οικισμού που υπήρχε δίπλα το ρέμα "Βλάχος", κατασκευάστηκε από τον ΤΣΙΟΡΜΠΑΤΖΗ (ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ) ΕΥΣΤΡΑΤΙΟ, μεγάλος πρότυπος "Αλευρόμυλος", που η λειτουργία του παράλληλα με την κίνησή του ως "Υδρόμυλος", λειτουργούσε και ως "Ατμόμυλος".

Μετά την ενσωμάτωση του τόπου στο Ελληνικό κράτος και κατά την απογραφή του πληθυσμού που έγινε τον Δεκέμβριο του 1920, το όνομα του Οικισμού δεν αναφέρεται, όπως δεν αναφέρονται και τα ονόματα όλων των άλλων μικρών Οικισμών που υπήρχαν στην ευρύτερη περιοχή του Χωριού Πετρωτά (πρώην Καράμπαγ).

Σημείωση: Το παραπάνω γεγονός αφήνει περιθώρια να υποθέσουμε ότι τουλάχιστον τα τελευταία χρόνια πριν από την απελευθέρωση του τόπου από τους Οθωμανούς, οι υπάρχοντες Οικισμοί στην περιοχή του Χωριού "Πετρωτά", κατοικούνταν κυρίως προσωρινά, από κατοίκους των οποίων η μόνιμη εγκατάσταση ήταν τα Πετρωτά.

4. ΛΟΙΠΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Στην εδαφική περιοχή των σημερινών ΠΕΤΡΩΤΩΝ, από τα Προχριστιανικά χρόνια έως και το 1920, για τις ανάγκες των εργατών κατ' αρχήν των λατομείων που γίνουν εξόρυξη πέτρας, των ανθρώπων που ασχολούνταν με τη κτηνοτροφία και την υλοτομία, δημιουργήθηκαν και λειτουργούσαν διάφοροι μικροί Οικισμοί.

Πέρα από τους προαναφερόμενους Οικισμούς, Ασπάλω, Κονάκια και Πετρωτά, αναφέρονται και οι Οικισμοί Παλιοκλήσι, Γούναρη Πηγάδι, Παλιοχώραφα, Γκρέμνος, κ.α..

Δυστυχώς, δεν υπάρχουν πληροφορίες ούτε για την εποχή της ίδρυσής τους, ούτε και για την εποχή που εγκαταλείφθηκαν.

Στις υπάρχουσες έγγραφες πληροφορίες που υπάρχουν από τα μέσα περίπου του 19^{ου} αιώνα για όλους τους Οικισμούς με Έλληνες κατοίκους στην περιοχή, τα ονόματα των Οικισμών αυτών δεν αναφέρονται ούτε από τις πληροφορίες που παρείχε η Μητρόπολη Αδριανούπολης, αλλά ούτε και από πληροφορίες των "περιηγητών".

Σημείωση: Το πιο πιθανό μη ύπαρξης πληροφοριών για αυτούς τους Οικισμούς ίσως να ήταν επειδή, αφού ήταν μικροί, δεν υπήρχαν σε αυτούς Σχολεία ούτε και Εκκλησίες, όπως και να μην υπήρχε Διοικητική υποδομή και να υπάγονταν Διοικητικά στον Οικισμό το "Καράμπαγ".

Υπάρχει γενικότερα, η πληροφορία από την προφορική παράδοση, ότι οι γύρω από το Χωριό "Καράμπαγ" της εποχής των Οθωμανικών χρόνων υπάρχοντες Οικισμοί, στις αρχές του 19^{ου} αιώνα άρχισαν να εγκαταλείπονται από τους κατοίκους τους, για να εγκατασταθούν σε αυτόν, ως μεγάλο και οργανωμένο Οικισμό, με σκοπό τον καλύτερο και ασφαλέστερο τρόπο ζωής.

Αλεξανδρούπολη, Δεκέμβριος 2021

***Παράσχος Ε. Κώστογλου**
Ερευνητής & Συντάκτης αυτής της Εργασίας*